

Fungování dobrovolných nástrojů v oblasti zavádění EMAS a eko-značení v podnicích

Číslo výstupu: V32 (D6-1.1)

Typ výstupu: O – Ostatní výsledky

Projekt SS04030013 Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik

Autoři Diana Kmeťková *, Milan Ščasný *,
* Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy

Datum 27. června 2025

Citace Kmeťková, D., & Ščasný, M. (2025). *Fungování dobrovolných nástrojů v oblasti zavádění EMAS a ekoznačení v podnicích*: Zpráva projektu SEEPIA. Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy.

Obsah

Úvod	3
Přínosy, limity a zkušenosti s EMAS v evropském kontextu.....	4
Metodologie.....	6
Výsledky.....	7
Analýza vývoje a struktury organizací registrovaných v systému EMAS v České republice.....	7
Kvalitativní analýza – Hodnocení environmentálního reportingu společností s EMAS ..	10
OHLA ŽS s.r.o.	11
OEZ s.r.o.	12
IMOS Brno a.s.....	13
Teplárna Strakonice, a.s.	14
GEOSAN GROUP a.s.....	15
Subterra a.s.	16
HOCHTIEF CZ a.s.....	17
Metrostav a.s.	18
VCES a.s.	19
STRABAG a.s.	20
RELIMEX spol. s r.o.....	21
UNISTAV CONSTRUCTION a.s.	22
POHL cz, a.s.....	23
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	24
Krajský úřad Moravskoslezského kraje (KÚ MSK)	25
Hettich ČR k.s.	26
Pierburg s.r.o.	27
G4S Secure Solutions (CZ), a.s.....	28
BLOCK CRS a.s.	29
LD Seating s.r.o.....	30
Silhouette Czechia s.r.o.	31
GJW Praha spol. s r.o.	32
H+H TECHNIKA, spol. s r.o.....	33
Diskuze	34
Klíčové poznatky z environmentálních zpráv	36
Doporučení pro MŽP ČR	36
Vývoj nástrojů nefinančního reportingu a praktické dopady v českém prostředí.....	37
Závěr.....	39
Zkratky.....	40
Použité zdroje	41
Přílohy	44

Úvod

S rostoucími globálními výzvami v oblasti životního prostředí a požadavky na transparentnost a odpovědnost podnikatelského sektoru se zvyšuje důraz na využívání nástrojů environmentálního řízení. Tyto nástroje, zejména dobrovolného charakteru, umožňují organizacím nejen sledovat a snižovat své dopady na životní prostředí, ale rovněž budovat důvěru veřejnosti a zainteresovaných stran, zvyšovat efektivitu provozu a získávat konkurenční výhody.

Jedním z nejkompexnějších dobrovolných nástrojů tohoto typu je systém environmentálního řízení a auditu EMAS (Eco-Management and Audit Scheme), který byl vytvořen Evropskou unií prostřednictvím Nařízení (ES) č. 1221/2009. EMAS představuje nadstavbu systému řízení podle normy ISO 14001, kterou rozšiřuje zejména o povinnost zveřejňovat ověřené environmentální prohlášení, zapojovat zaměstnance a systematicky zlepšovat environmentální výkonnost. Organizace registrované v EMAS procházejí nezávislým ověřením environmentálního systému a zveřejňují klíčové ukazatele výkonnosti ve vztahu k právním předpisům, cílům a opatřením. EMAS tak klade důraz nejen na řízení dopadů, ale i na transparentnost a důvěryhodnost environmentálního jednání organizací (EK, 2019).

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) je garantem programu EMAS v České republice. Zajišťuje vedení národního registru EMAS i seznamu akreditovaných environmentálních ověřovatelů (EMAS ČR, 2025a). Přestože jsou přínosy systému EMAS opakovaně potvrzovány v odborné literatuře na národní i mezinárodní úrovni, jeho rozšíření v ČR zůstává omezené. MŽP systém aktivně podporuje, a to mimo jiné prostřednictvím dotačních programů a nástrojů na podporu společenské odpovědnosti firem. Vedle EMAS existují i další dobrovolné nástroje, jako je ekoznačení, environmentální prohlášení o produktu (EPD) nebo norma ISO 14001. EMAS však vyniká svou komplexností – propojuje environmentální řízení, nezávislé ověřování a transparentní komunikaci environmentálních informací vůči veřejnosti.

Zkušenosti z evropských zemí potvrzují, že firmy certifikované podle EMAS vykazují lepší environmentální výsledky, větší míru souladu s legislativou, vyšší míru inovační aktivity a v některých případech také pozitivní ekonomické efekty (Iraldo et al., 2009; Montobbio & Solito, 2017). V České republice je však počet organizací s EMAS certifikací relativně nízký a vykazuje v posledních letech klesající trend.

Tato zpráva si klade za cíl analyzovat stav implementace systému EMAS v České republice a přispět k odborné diskusi o jeho přínosech, bariérách a potenciálu v kontextu udržitelné transformace podnikatelského sektoru. Zpráva je strukturována do několika částí. Po úvodní kapitole následuje přehled relevantní literatury, metodologická část, kvantitativní analýza vývoje registrací EMAS a kvalitativní hodnocení obsahu environmentálních prohlášení. Výsledky této analýzy mohou sloužit jako podklad pro formulaci opatření na podporu implementace EMAS v České republice, jakož i dalších nástrojů environmentálního řízení ze strany státu. Zároveň mohou přispět k budování robustního rámce ESG reportingu v souladu s požadavky směrnice CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).

Přínosy, limity a zkušenosti s EMAS v evropském kontextu

Dobrovolné environmentální nástroje, jako je EMAS nebo systémy environmentálního managementu (EMS), představují významný pilíř politiky udržitelného rozvoje Evropské unie. Jejich úkolem je motivovat organizace k systematickému řízení environmentálních aspektů nad rámec legislativních požadavků, podporovat inovace a přispívat ke zvyšování transparentnosti podnikání (Vernon & Peacock, 2009).

Mezi klíčové přínosy systému EMAS patří zlepšení environmentální výkonnosti podniků. Řada studií prokazuje, že certifikované organizace dosahují vyšší míry souladu s legislativou, lépe identifikují environmentální rizika a častěji zavádějí technické a organizační inovace, které vedou ke snížení environmentálních dopadů (Iraldo et al., 2009; Lara & Martínez, 2010). Například německé studie ukazují, že EMAS pozitivně ovlivňuje vývoj produktů – nejen v oblasti procesních, ale i produktových inovací – a firmy častěji zohledňují environmentální kritéria při navrhování nových výrobků (Hoffmann et al., 2003).

Tyto závěry potvrzuje i rozsáhlá panelová analýza 30 439 evropských podniků, která ukázala, že firmy registrované v EMAS mají vyšší pravděpodobnost vývoje environmentálních patentů, především ve středně a níže technologických sektorech (Montobbio & Solito, 2017). Dále EMAS přispívá k systematickému měření a optimalizaci spotřeby zdrojů, což je klíčové pro dosažení cílů v oblasti cirkulární ekonomiky (Barón et al., 2020).

Kromě environmentálních benefitů přináší EMAS i reputační a obchodní výhody. Zvýšená důvěryhodnost, daná transparentním reportingem a nezávislou verifikací, zlepšuje vztahy se stakeholdery, zejména v exportně orientovaných odvětvích (Kivi & Gurvits, 2017; Lara & Martínez, 2010). Přínosy EMAS navíc rostou s délkou zapojení – čím delší je účast v systému, tím výraznější jsou zaznamenané benefity v oblasti řízení i environmentální výkonnosti (Matuszak-Flejszman & Paliwoda, 2022; Murmura et al., 2022).

Na druhé straně, efektivita EMAS v oblasti snižování emisí skleníkových plynů není jednoznačně doložena. Studie z Německa, využívající pokročilé kvantitativní metody (Difference-in-Differences a Coarsened Exact Matching), zjistila pouze slabé důkazy o snížení emisní intenzity CO₂, a to jen u firem certifikovaných v rané fázi programu (Kube et al., 2019).

Implementace systému EMAS je významně ovlivněna jak velikostí organizace, tak institucionálním prostředím, ve kterém působí. Výzkumy ukazují, že podniky v zemích s aktivní státní podporou mají vyšší pravděpodobnost registrace do systému EMAS (Bracke et al., 2008). Naopak malé a střední podniky (SMEs) často čelí celé řadě bariér, mezi něž patří zejména vysoké náklady na zavedení systému, omezené personální kapacity, administrativní náročnost a nízká informovanost o existenci a přínosech EMAS (Vernon & Peacock, 2009; Hillary, 2004).

Přitom právě SMEs představují klíčovou cílovou skupinu – nejen kvůli tomu, že tvoří přibližně 99,8 % všech podniků v EU (Passalacqua & Lecerf, 2017), ale také kvůli svému kumulativnímu dopadu na životní prostředí. V roce 2017 tvořily malé a střední podniky přibližně 77 % všech organizací registrovaných v systému EMAS, přičemž 15 % z nich byly mikropodniky s méně než 10 zaměstnanci.

Vysoké náklady však nejsou pouze překážkou vstupu do systému, ale často také důvodem pro jeho opuštění. Studie z Itálie (Merli et al., 2018) ukazuje, že mezi hlavní motivace pro návrat firem k EMAS patří zejména ekonomické pobídky, jako jsou daňové úlevy, zvýhodnění v rámci veřejných zakázek nebo lepší přístup k dotačním programům.

Případové studie z jednotlivých zemí dále ukazují různorodost efektů. Například v Řecku byl jako hlavní přínos EMAS identifikován lepší dohled nad výrobními procesy, avšak bariérou byla nutnost investic do infrastruktury (Abeliotis, 2006). V Estonsku firmy oceňují transparentnost plynoucí z povinného reportingu, ale zároveň upozorňují na vysokou administrativní zátěž (Kivi & Gurvits, 2017).

Z makroekonomického pohledu je zajímavý poznatek meta-analýzy, podle níž může dlouhodobé zlepšování environmentální výkonnosti pozitivně ovlivnit i ekonomické výsledky organizací. Zatímco krátkodobě může EMAS představovat finanční zátěž, v delším horizontu se tyto investice mohou vracet formou vyšší efektivity a reputační hodnoty (Horváthová, 2010; 2012).

Důležitým faktorem je rovněž kvalita institucionálního prostředí – například vyšší míra korupce nebo velmi přísná regulace snižují zájem firem o dobrovolné nástroje, neboť se spoléhají výlučně na povinné rámce (Borsky & Blanco, 2014). Tyto poznatky podtrhují, že přínosy EMAS jsou silně závislé na kontextu – konkrétní země, odvětví i typ organizace hrají zásadní roli v tom, jaké výsledky lze od systému očekávat.

Závěrem lze konstatovat, že EMAS přináší široké spektrum environmentálních a manažerských výhod, zejména v oblasti inovací, transparentnosti a systémového zlepšování. Přesto jeho širší využití limitují ekonomické, administrativní a institucionální bariéry, jejichž překonání je zásadní pro další rozvoj tohoto nástroje v rámci EU i v České republice.

Metodologie

Tato studie využívá kombinovaný přístup kvalitativní a kvantitativní analýzy s cílem zhodnotit vývoj systému EMAS v České republice, identifikovat hlavní trendy v registraci organizací a posoudit úroveň environmentálního reportingu certifikovaných firem. Výzkum se opírá o data z veřejných registrů, ověřených environmentálních prohlášení a doplňujících firemních zdrojů.

Analýza vychází z veřejného Registru organizací zapojených do systému EMAS, vedeného MŽP (EMAS ČR, 2025b). Hodnoceny byly všechny organizace s platnou registrací k datu květen 2025. Z registrovaných organizací byly detailně analyzovány ty, u nichž byly dostupné úplné environmentální reporty, případně další veřejné podklady (např. výroční zprávy, webové stránky). Výběr tedy zahrnoval 23 firem aktivních k roku 2025, které reprezentují různé sektory (např. zpracovatelský průmysl, veřejné služby, výroba energií, odpadové hospodářství).

Pro zachycení vývoje systému EMAS byla provedena deskriptivní analýza počtu registrovaných organizací v období 2000–2024. Byla sledována délka trvání registrace jednotlivých organizací, podíl různých typů organizací (SMEs vs. velké podniky), a struktura dle sektorového zařazení. Údaje byly čerpány z oficiálních statistik MŽP a CENIA, případně doplněny manuální verifikací z veřejných informačních zdrojů.

Kvalitativní část analýzy se zaměřila na obsahovou a formální úroveň environmentálního reportingu, který je povinnou součástí EMAS. Environmentální prohlášení jsou ze své podstaty veřejnými dokumenty validovanými nezávislým ověřovatelem (EK, 2019). Tato validace zvyšuje důvěryhodnost informací. Reporty jsou určeny široké veřejnosti a zainteresovaným stranám. Kvalita se projevuje v systematickém přístupu k identifikaci aspektů, řízení, stanovování cílů a monitorování výkonnosti. Detailnost reportovaných dat se však liší. Hodnoceny byly následující aspekty:

- Struktura a transparentnost zveřejněného environmentálního prohlášení
- Přítomnost a typ kvantifikovaných environmentálních ukazatelů (např. spotřeba energie, voda, odpady, emise)
- Porovnatelnost údajů v čase a systematickosti sledování
- Sledování ukazatelů vztažených ke klíčovým vstupům (např. spotřeba na jednotku produkce či obrátu)
- Zapojení stakeholderů a deklarované cíle zlepšování

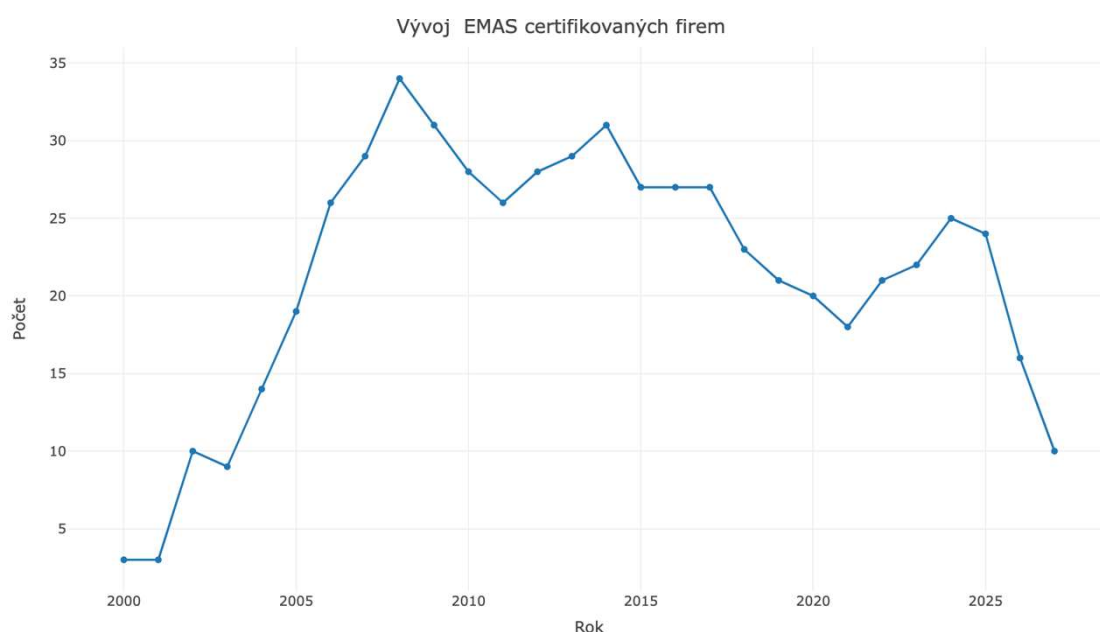
Analýza byla provedena na základě manuálního přezkumu ověřených dokumentů, které byly veřejně dostupné (zejména v pdf formátu), a doplněna poznámkami z webových stránek jednotlivých organizací. Výsledky hodnocení sloužily jako podklad pro syntézu dopadů EMAS na firemní praxi a jejich zařazení do diskusní části zprávy.

Mezi hlavní omezení patří neúplnost a rozdílná kvalita veřejně dostupných reportů, které nejsou v některých případech pravidelně aktualizovány. Dále nebyla u všech organizací dostupná detailní data o vývoji indikátorů v čase. Vzhledem k velikosti vzorku nelze výsledky zobecnit na všechny české podniky, nicméně analýza poskytuje reprezentativní vhled do charakteru organizací aktivně zapojených do EMAS v ČR.

Výsledky

Analýza vývoje a struktury organizací registrovaných v systému EMAS v České republice

Na základě poskytnutých dat z registru EMAS lze identifikovat několik klíčových trendů a statistik týkajících se platných certifikátů EMAS v různých sektorech. Analýza ročních trendů ukazuje obecný nárůst počtu platných registrací EMAS od roku 2000 do roku 2008, kdy dosáhl vrcholu s 34 zaregistrovanými organizacemi. Po roce 2008 dochází k mírnému poklesu, přičemž počet firem s EMAS certifikací se pohybuje kolem 20 až 30 do roku 2017. Od roku 2025 je patrný pokles počtu platných registrací EMAS, který vyhlídkově klesá na 11 v roce 2027 (Obrázek 1).

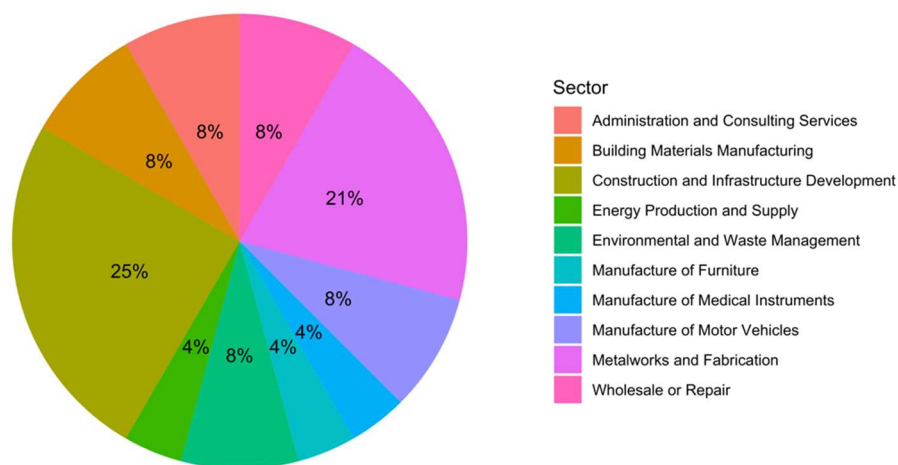

Obrázek 1: Vývoj EMAS certifikovaných firem za období 2000-2027.

Vrchol v roce 2008 může být důsledkem období vysoké adopce nebo obnovy certifikátů EMAS. Pokles po roce 2008 může být způsoben různými faktory, jako jsou změny v regulacích, ekonomické podmínky nebo změny v průmyslových praktikách. Další pokles od roku 2017 může naznačovat trend, kdy méně organizací udržuje své certifikáty EMAS, možná kvůli vývoji průmyslových standardů nebo popularitě alternativních certifikací.

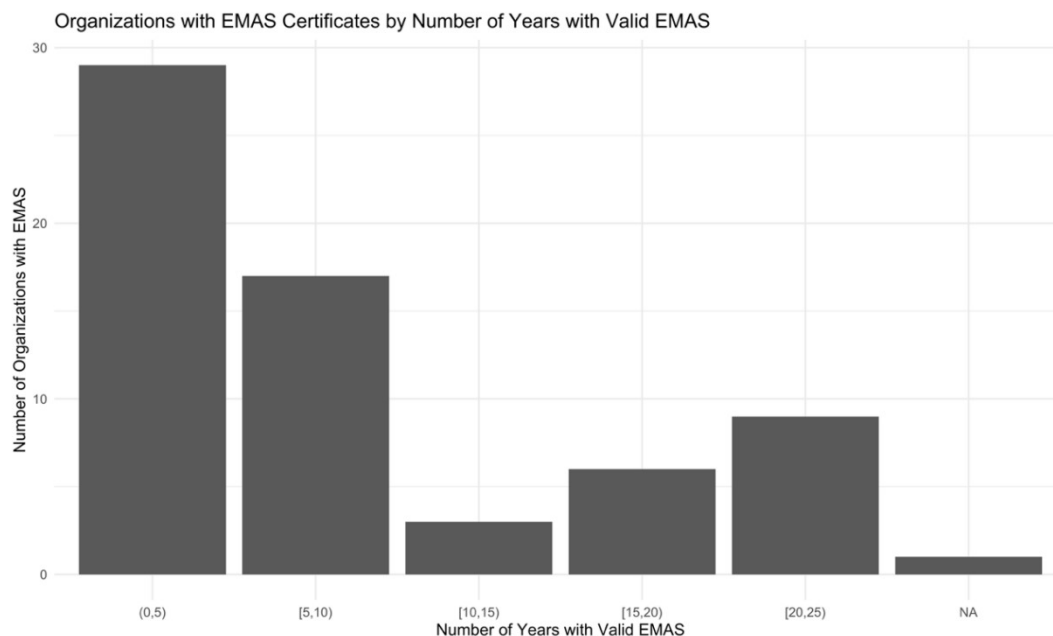
Největší počet platných registrací EMAS je zaznamenán v stavebním a výrobním sektoru, což odráží specifické potřeby a motivace těchto odvětví (Obrázek 2). Stavební firmy, jako jsou STRABAG a.s., HOCHTIEF CZ a.s. a Metrostav a.s., pravděpodobně těží z výhod spojených s veřejnými zakázkami, které často vyžadují udržitelné a ekologické postupy. Výrobní sektor, zahrnující společnosti jako Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. a Pierburg s.r.o., je zase motivován mezinárodními standardy a požadavky exportních trhů na environmentální odpovědnost. Veřejné instituce, jako například Město Chrudim, se snaží sladit své aktivity s cíli EU v oblasti životního prostředí, avšak často narážejí na rozpočtová a administrativní omezení.

Current Valid EMAS Registrations by Sector

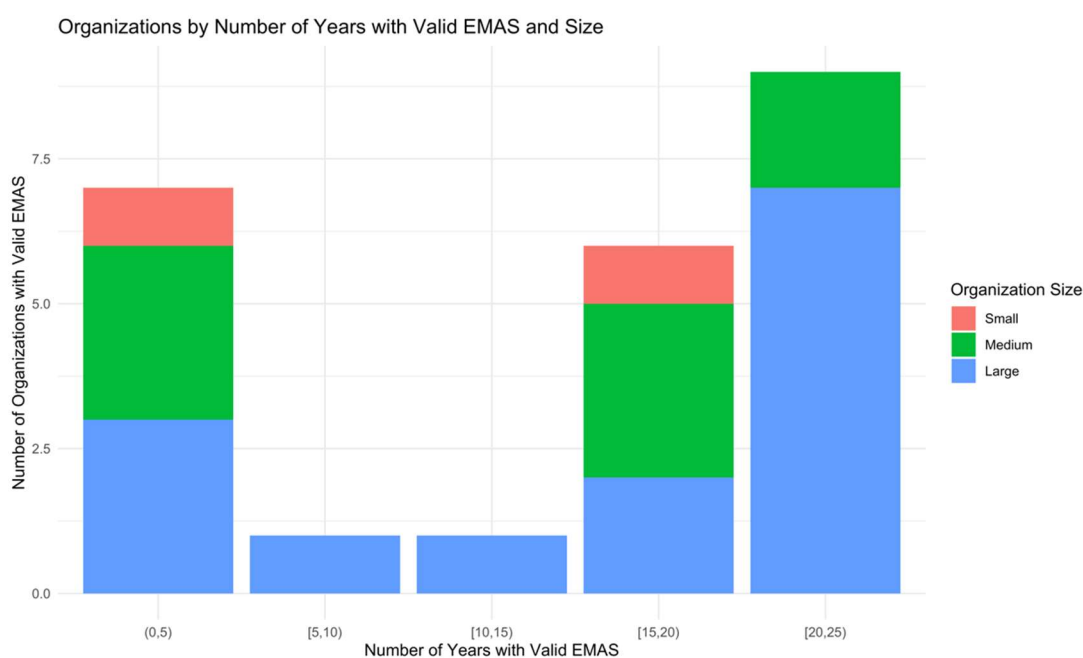
Obrázek 2: Organizace s platným EMAS podle sektoru (pro rok 2025).

Z pohledu délky trvání certifikací se většina firem pohybuje v kategorii krátkodobé platnosti (0-5 let), což představuje 30 organizací. Následuje kategorie střední doby platnosti (5-10 let) s 17 organizacemi a kategorie dlouhodobé platnosti (20-25 let) s 9 organizacemi, což naznačuje ochotu firem obnovovat své závazky. Dlouhodobé držitele, jako je OHLA ŽS a.s. nebo OEZ, s.r.o., lze vnímat jako příklady úspěšné integrace EMAS do jejich dlouhodobé strategie. Na druhé straně některé firmy, zejména z těch, které ukončily certifikaci, bojovaly s vysokými náklady, administrativními překážkami (Kube et al. 2019) nebo nedostatečným vnímáním přínosů programu. Krátkodobé certifikace, například u firem nkt cables a.s., často nepřesahují několik let, což může naznačovat problémy s počáteční implementací nebo nedostatečnou podporu.

Obrázek 3: Počet EMAS certifikovaných firem podle délky trvání certifikací za období 2000-2027.

Při analýze firem s EMAS certifikací v roce 2025 je patrné, že většina organizací s platnou certifikací EMAS spadá do kategorie dlouhodobé platnosti (20-25 let), kde dominují velké organizace se sedmi platnými certifikacemi, zatímco středně velké organizace mají dvě (Obrázek 3). Osm firem se pohybuje v kategorii krátkodobé platnosti (0-5 let), což může naznačovat, že tyto organizace teprve začínají s implementací EMAS nebo že čelí výzvám při udržování certifikace. Střednědobé a dlouhodobé držitele certifikací lze vnímat jako příklady úspěšné integrace EMAS do jejich dlouhodobé strategie. Velké organizace mají tendenci mít více platných certifikací, což může být důsledkem jejich větších zdrojů a schopností zvládat administrativní a finanční nároky spojené s certifikací EMAS.

Obrázek 3: Počet EMAS certifikovaných firem podle délky trvání certifikací a velikosti za rok 2025.

Celkově analýza ukazuje, že přijetí programu EMAS v České republice je ovlivněno specifickými faktory jednotlivých sektorů a jejich motivací. Stavební a výrobní firmy vidí v programu příležitost splnit regulační požadavky a získat konkurenční výhodu, zatímco veřejné instituce se zaměřují na plnění strategických cílů udržitelnosti. Nicméně dlouhodobá účast zůstává výzvou, především pro menší podniky, které často narážejí na omezené zdroje. Další výzvou je také přítomnost nových certifikátů na trhu, které mohou být pro některé organizace atraktivnější nebo vhodnější z hlediska jejich specifických potřeb a možností.

Z výsledků
kvantitativní analýzy
vyplývá následující:

Počet
EMAS
registrací v ČR
dosáhl vrcholu
v roce 2008, od
té doby je

Kvalitativní analýza – Hodnocení environmentálního reportingu společností s EMAS

Tato část si klade za cíl poskytnout vhled do obsahu a kvality environmentálního reportingu společností v České republice, které se dobrovolně zapojily do systému environmentálního řízení a auditu EMAS. Systém EMAS, založený na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009, představuje nadstavbu normy ISO 14001 a klade důraz na transparentnost a veřejnou dostupnost informací o environmentální výkonnosti organizace prostřednictvím ověřeného environmentálního prohlášení. Centrálním prvkem reportování v rámci EMAS je environmentální prohlášení, které musí být každoročně aktualizováno a ověřeno (EK, 2012). Ověření a validace jsou prováděny akreditovaným environmentálním ověřovatelem. Prohlášení obsahuje aktualizované informace týkající se cílů, environmentálních aspektů a sledovaných environmentálních ukazatelů.

Vzhledem k rostoucímu významu a připravované legislativě týkající se ESG reportingu (zejména Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD) je taky relevantní prozkoumat stávající praxi environmentálního reportingu v českém podnikatelském sektoru a identifikovat, jak mohou zkušenosti se systémy jako EMAS posloužit při budování robustního ESG frameworku a zlepšování kvality budoucích reportů. Analyzované dokumenty představují environmentální prohlášení všech 23 společností, které mají v roce 2025 platný EMAS certifikát (Tabulka A1).

OHLA ŽS s.r.o.

Sektor: *Stavebnictví*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energie (kWh, GJ), emise CO₂ (absolutní i relativní), spotřeba vody, produkce a třídění odpadů, zastavěná plocha, fotovoltaika
- *Sociální:* Počet zaměstnanců, školení BOZP, účast na CSR projektech, stížnosti a incidenty
- *Ekonomické:* Environmentální náklady (mil. Kč), podíl na tržbách, celkové tržby, růst výnosů

Trendy a cíle:

Společnost vykazuje dlouhodobě klesající spotřebu energií a emisí CO₂, a to jak v absolutních, tak relativních hodnotách (na vlastní výkony). Spotřeba vody je mírně klesající a odpady včetně nebezpečných ukazují stabilní pokles. Firma investovala do revitalizace haly a přípravy fotovoltaického projektu s cílem snížit energetickou náročnost o 30%. Přesto však nebylo dosaženo všech stanovených cílů, zejména v oblasti cirkulární ekonomiky, kvůli slabé spolupráci s dodavateli. Plánuje další implementaci environmentálních opatření včetně kvantifikace vodní stopy.

Hodnocení:

OHLA ŽS patří k nejdéle certifikovaným firmám v systému EMAS v ČR. Zpráva za rok 2022 je komplexní, tabulkově a graficky dobře strukturovaná, umožňující meziroční srovnání i analýzu relativních hodnot (např. spotřeba energie na mil. Kč tržeb). Silnou stránkou je transparentnost, validace třetí stranou a pokrytí širokého spektra indikátorů. Společnost aktivně školí zaměstnance, zapojuje se do CSR iniciativ a udržuje vysoký podíl investic do ŽP. Mezi slabiny patří nedostatečné pokrytí nepřímých emisí a závislost plnění cílů na externích dodavatelích. Celkově jde o vzorový přístup k environmentálnímu managementu ve stavebním sektoru.

OEZ s.r.o.**Sektor:** *Výroba elektrotechnických zařízení***Indikátory:**

- *Environmentální:* Spotřeba energie a plynu (GJ/mil. EUR), emise do ovzduší (t/mil. EUR), spotřeba vody, vypouštěné odpadní vody, míra recyklace (98,36%), fotovoltaika (388,8 kWp), sanace podzemních vod
- *Sociální:* Počet zaměstnanců (1 638), ukazatel LTIFR (0,53), školení, interní univerzita, programy BOZP
- *Ekonomické:* Přidaná hodnota (80,98 mil. EUR), investice do komunit (3,5 mil. Kč), integrované systémy řízení (QMS, EMS, EnMS, BOZP)

Trendy a cíle:

Společnost vykazuje konzistentní snižování environmentálních dopadů, zejména v oblasti energetické náročnosti, emisí CO₂, spotřeby vody i odpadového hospodářství. Přechod na 100% zelenou elektřinu, vysoká míra recyklace a pokles skládkovaného odpadu o 45 % ukazují na silný závazek k udržitelnosti. Pozitivní trend je i ve snižování emisí a vodních zátěží. Aktivně probíhá sanace starých ekologických zátěží. Cíl v oblasti bezpečnosti práce (LTIFR) nebyl splněn, ale firma pokračuje v preventivních a vzdělávacích aktivitách. V oblasti biodiverzity je přístup zatím spíše deklaratorní, bez konkrétních opatření či metrik.

Hodnocení:

OEZ je dlouhodobým držitelem EMAS certifikace a svým přístupem patří mezi nejpokročilejší průmyslové firmy v oblasti environmentálního managementu v ČR. Prohlášení je výborně strukturované, transparentní, validované třetí stranou a zahrnuje široké spektrum relevantních indikátorů. Silnou stránkou je důsledná kvantifikace dopadů, integrovaný systém řízení a podpora společenské odpovědnosti. Proaktivní přístup k ekodesignu, cirkulární ekonomice a komunitní angažovanosti firmu profilují jako lídra v oboru. Potenciál ke zlepšení existuje v oblasti biodiverzity a měřitelných ekologických cílů mimo provozní hranice (např. péče o stanoviště, monitoring druhů).

IMOS Brno a.s.

Sektor: *Stavebnictví*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba materiálů, energie (elektrina, plyn), vody, produkce odpadů (166 393 t ostatních, 1 316,6 t nebezpečných), emise z mobilních zdrojů, prašnost, hluk, vibrace
- *Sociální:* Bezpečnost práce, školení, absence závažných BOZP incidentů
- *Ekonomické:* Přidaná hodnota, investice do techniky, míra recyklace (99 % ostatních odpadů)

Trendy a cíle:

IMOS Brno vykazuje pozitivní vývoj v oblasti energetické účinnosti, zejména díky modernizaci techniky a vozového parku. Míra recyklace stavebních odpadů dosahuje mimořádně vysokých hodnot (99 %), přičemž cíleně snižuje produkci nebezpečných odpadů a usiluje o recyklaci demoličních materiálů na úrovni minimálně 80 %. Relativní spotřeba vody však mírně narostla. Společnost stanovila měřitelné cíle v oblasti odpadového hospodářství, avšak v oblasti ochrany biodiverzity zůstává přístup obecný, bez kvantifikovaných ukazatelů.

Hodnocení:

Environmentální prohlášení společnosti je dobře strukturované, přehledné a pokrývá široké spektrum dopadů. Výrazné investice do modernizace techniky a vysoká míra recyklace odpadů ukazují na promyšlený přístup k cirkulární ekonomice. Silnými stránkami jsou energetická efektivita, precizní odpadové hospodářství a aktivní řízení BOZP aspektů. Jako slabinu lze označit nedostatečnou specifikaci a kvantifikaci cílů v oblasti ochrany fauny a flóry, přestože jsou tyto aspekty označeny jako významné. Zpráva by mohla být dále posílena rozšířením indikátorů pro biologickou rozmanitost a jejich měřením v čase.

Teplárna Strakonice, a.s.

Sektor: *Energetika (výroba tepla a elektřiny)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Produkce emisí CO₂, SO₂, NO_x a TZL; spotřeba biomasy a uhlí; spotřeba povrchové vody; produkce ostatních a nebezpečných odpadů; využití vedlejších energetických produktů
- *Sociální:* Počet zaměstnanců; pracovní úrazy (7 v roce 2023); školení BOZP a požární ochrany; opatření proti hluku
- *Ekonomické:* Výroba a prodej tepla (950 814 GJ vyrobeno, 342 596 GJ prodáno); legislativní pokuta (30 000 Kč); investice do modernizace a prevence

Trendy a cíle:

Zpráva za rok 2023 vykazuje výrazné zlepšení environmentální výkonnosti, zejména díky přechodu z uhlí na biomasu – spotřeba uhlí klesla o více než 90 % od roku 2019. Výsledkem je historicky nejnižší úroveň emisí CO₂ (13 283 t), výrazný pokles emisí znečišťujících látek a snížení spotřeby vody díky uzavřenému okruhu TG2. Odpady zůstávají stabilní a nízké. Veškeré vedlejší energetické produkty byly 100% využity. Společnost má systematické interní audity a dobře zvládnutý BOZP management. V oblasti ochrany biodiverzity zatím chybí specifické cíle a iniciativy.

Hodnocení:

Teplárna Strakonice je stabilní regionální energetický podnik s důsledným přístupem k environmentálnímu managementu. Prohlášení je strukturované, obsahuje časové řady a umožňuje posouzení efektivity přijatých opatření. Firma prokazatelně snižuje environmentální dopady zejména díky technologickým změnám a přechodu na obnovitelné zdroje. Silné stránky zahrnují snižování emisí, efektivní odpadové hospodářství, BOZP systém a řízení hluku. Za slabinu lze považovat absenci konkrétních indikátorů biodiverzity a ekologických iniciativ mimo hlavní provozy. Přesto společnost prokazuje odpovědné a dlouhodobé úsilí o environmentální udržitelnost.

GEOSAN GROUP a.s.

Sektor: *Stavebnictví (pozemní, dopravní, ekologické stavby a sanace)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Produkce odpadů (72 537 t celkem; 167 t nebezpečných), spotřeba elektrické energie (0,32 MWh/mil. Kč), spotřeba vody (0,00079 tis. m³/mil. Kč), směsný a separovaný odpad, míra recyklace
- *Sociální:* Počet zaměstnanců (347), školení, interní audity, kontrola subdodavatelů
- *Ekonomické:* Výkonová efektivita zdrojů, řízení zakázek, investice do sanací a environmentální infrastruktury

Trendy a cíle:

Z hlediska environmentální výkonnosti firma vykazuje pozitivní trend ve snižování energetické a vodní náročnosti na jednotku obratu a ve zvyšování separace odpadů. Naopak celkové množství odpadů vzrostlo, což bylo částečně kompenzováno výrazným poklesem nebezpečných složek. Cíle jsou formulovány převážně procesně (např. značení odpadů, havarijní prostředky) bez širší kvantifikace. Společnost systematicky řeší sanace starých ekologických zátěží, věnuje se výměně nebezpečných materiálů a omezuje hluk i prašnost. Indikátory biologické rozmanitosti a emisí nejsou sledovány, což organizace přiznává jako vědomé rozhodnutí s odkazem na nízkou relevanci těchto oblastí vzhledem k typu zakázek.

Hodnocení:

GEOSAN GROUP a.s. prezentuje environmentální prohlášení, které odpovídá požadavkům EMAS III i ISO 14001, a jehož silnou stránkou je transparentnost, časová konzistence dat a důraz na řízení přímých i nepřímých dopadů. Pozitivní je také zaměření na systémové zlepšování interních procesů a spolupráce s dodavateli. Velmi cenný je přímý přínos firmy v oblasti ekologických sanací a vodohospodářství. Na druhou stranu, absence měřených ukazatelů v oblasti biodiverzity a emisí omezuje možnosti veřejného srovnání a sledování pokroku v širším environmentálním kontextu. Zlepšení v této oblasti by mohlo zvýšit vědeckou hodnotu reportingu a umožnit plnější environmentální profilování.

Subterra a.s.

Sektor: *Inženýrské a podzemní stavitelství*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba vody (87 145 m³), tepla (498 GJ), nafty (1 077 000 l), benzínu, emise CO₂ (3 047,5 t), produkce odpadů (absolutní a separované složky)
- *Sociální:* Počet zaměstnanců (714), školení EMS, osobní odpovědnost, absence externích stížností a pokut
- *Ekonomické:* Přidaná hodnota, stabilní obrat, normalizované ukazatele na 1 mil. Kč přidané hodnoty

Trendy a cíle:

Zpráva prezentuje vývoj environmentálních dopadů v časové řadě 2019–2024, přičemž pozitivní trendy jsou patrné u produkce ostatních odpadů (pokles o 8 683 t oproti roku 2023). Naopak spotřeba vody, tepla a pohonných hmot (nafta, benzín) výrazně vzrostla, což se negativně promítlo do produkce emisí CO₂. Zvýšená environmentální zátěž souvisí s růstem stavební aktivity. Přesto v oblasti elektrické energie dochází k mírnému zlepšení efektivity. Firma aktivně nastavuje environmentální cíle, klade důraz na spolupráci s dodavateli a vzdělávání zaměstnanců. Zpráva však postrádá relativní grafické znázornění trendů, což ztěžuje interpretaci skutečné efektivity.

Hodnocení:

Subterra a.s. vykazuje dlouhodobý a strukturovaný přístup k environmentálnímu managementu, podložený systematickou datovou základnou a transparentností. Silnou stránkou je zaměření na přímé i nepřímé aspekty, spolupráce s dodavateli a kvalifikované školení zaměstnanců. Firma úspěšně minimalizuje produkci odpadů a prokazatelně implementuje prvky systému EMS. Slabinou je nedostatečné využití relativních ukazatelů ve vizualizaci dat, které by podpořily přehlednost reportingu v kontextu růstu firmy. I přesto lze firmu hodnotit jako stabilního a zodpovědného

HOCHTIEF CZ a.s.

Sektor: *Stavebnictví (pozemní, dopravní, ekologické a vodohospodářské stavby)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektrické a tepelné energie, spotřeba vody, emise CO₂ (absolutní a relativní), produkce ostatních odpadů (28 900 t), produkce nebezpečných odpadů (3 072 t), míra třídění ostatních odpadů (99,1 %)
- *Sociální:* Počet zaměstnanců, e-learningová školení, komunikace se stakeholdery, interní vzdělávání
- *Ekonomické:* Integrovaný systém řízení (QMS, EMS, BOZP, ISMS), environmentální účetnictví, sledování nákladů na likvidaci odpadů a suroviny

Trendy a cíle:

Zpráva za rok 2023 vykazuje stabilní nebo pozitivní trendy u většiny sledovaných ukazatelů – spotřeba energií i vody mírně poklesla, ačkoliv emise CO₂ mírně vzrostly, zejména v důsledku zvýšené intenzity zemních prací a přechodu na benzinové motory. Produkce odpadů výrazně poklesla, ale především v důsledku změny zakázkové struktury. Vysoká míra třídění zůstává zachována. Firma sleduje environmentální ukazatele jak v absolutních, tak relativních hodnotách (na přidanou hodnotu), což zvyšuje transparentnost a možnost benchmarkingového srovnání. Environmentální cíle jsou průběžně aktualizovány, ale chybí jim měřitelnost a časová konkretizace.

Hodnocení:

HOCHTIEF CZ patří mezi technologicky a organizačně vyspělé stavební firmy s komplexním přístupem k environmentálnímu managementu. Zpráva je datově bohatá, dobře strukturovaná a reflektuje integrovaný přístup k řízení dopadů. Významným přínosem je environmentální účetnictví, které umožňuje optimalizaci zdrojů a přehledné sledování nákladů. Silnou stránkou je také zapojení zaměstnanců a otevřená komunikace se stakeholdery. Hlavní prostor pro zlepšení spočívá v posílení kvantifikace environmentálních cílů, které jsou formulovány spíše obecně a nenesou jasné milníky pro hodnocení pokroku. Celkově však firma prokazuje vysoký standard environmentálního řízení v souladu s EMAS a dalšími normami.

Metrostav a.s.

Sektor: *Univerzální stavebnictví (dopravní, podzemní, pozemní stavby)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energie (elektřina – růst, PHM – pokles), spotřeba vody (růst), produkce odpadů (53 749 t ostatních, 19,6 t nebezpečných), materiálová účinnost (poměr odpad/beton), cíl recyklace odpadů (75 %), uhlíková stopa (Scope 1 a 2 – bez konkrétních hodnot)
- *Sociální:* Vzdělávání zaměstnanců, ekologické povědomí, komunikace s partnery
- *Ekonomické:* Integrovaný systém řízení (QMS, EMS, BOZP, EnMS, Compliance), chybějící kvantifikace přínosů EMAS, pokuta za porušení ochrany přírody

Trendy a cíle:

V oblasti environmentální výkonnosti vykazuje firma smíšený vývoj – pozitivní snížení odpadů, zejména nebezpečných složek, a pokles spotřeby pohonných hmot. Spotřeba elektřiny a vody naopak mírně vzrostla. Firma má zavedené konkrétní environmentální cíle, například míru recyklace 75 %, a většinu z nich plní. Materiálová účinnost je sledována specifickými indikátory. V oblasti emisí CO₂ uvádí firma sledování Scope 1 a 2, ale bez uvedení konkrétních hodnot či cílů. Přístup ke spolupráci s dodavateli a řízení nepřímých aspektů je systematický.

Hodnocení:

Metrostav a.s. je vedoucím hráčem v českém stavebnictví, který se systematicky věnuje environmentálnímu řízení a začlenění udržitelnosti do firemní kultury. Silnými stránkami jsou robustní řízení environmentálních aspektů, stanovené kvantifikované cíle, zavedený integrovaný systém a důsledná kontrola výkonu. Zpráva je přehledná a tematicky komplexní. Slabší stránkou je absence dat ke konkrétním emisím CO₂, ekonomickým přínosům EMAS a zmíněná pokuta za pochybení v chráněném území. Pro další zlepšení by bylo vhodné doplnit kvantitativní hodnocení ekonomické návratnosti a zpřesnit uhlíkové cíle, což by dále posílilo věrohodnost environmentální strategie firmy.

VCES a.s.

Sektor: *Stavebnictví (generální dodavatel staveb v ČR a SR)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektrické energie, tepla, pohonných hmot; emise CO₂ (Scope 1, 2, 3a); měrná produkce odpadů (t/1000 Kč obratu); využití recyklátů; náhrada cementu CEM I za CEM II; řízení energií dle ISO 50001
- *Sociální:* Počet zaměstnanců (400+), školení zaměstnanců, hodnocení dodavatelů, účast v systému TOPSITE
- *Ekonomické:* Integrovaný systém řízení (IMS – ISO 9001, 14001, 45001, 50001); investice do digitalizace, elektromobility a fotovoltaiky

Trendy a cíle:

Zpráva za období 10/2022–09/2023 ukazuje smíšený vývoj environmentálních ukazatelů – spotřeba elektřiny a tepla v provozovnách klesá, avšak spotřeba pohonných hmot a související emise CO₂ vzrostly. V rámci strategie GREENLIGHT a kampaně Let's Clim'Act si firma stanovila ambiciózní cíle: snížení emisí CO₂ o 40 % (Scope 1+2) a o 30 % (Scope 3a) do roku 2030. Implementuje konkrétní opatření – obměnu vozového parku, náhradu stavebních materiálů, a rozšiřuje využití recyklátů. I přes pozitivní výsledky v řadě oblastí zůstávají některé cíle nenaplněny (např. nezavedený sběrný dvůr). Firma uplatňuje proaktivní řízení rizik a příležitostí ve vztahu k environmentálním aspektům.

Hodnocení:

VCES a.s. vykazuje vyspělý přístup k environmentálnímu řízení a transparentní reporting. Silnými stránkami jsou jasně definované environmentální cíle, zavedený systém environmentální a energetické správy, a systematická podpora ekologických inovací. Oceňováno je také využití nástroje TOPSITE pro komplexní hodnocení projektů. Hlavním nedostatkem je absence relativních ukazatelů pro klíčové metriky (emise, odpady, energie na jednotku výkonu), což omezuje možnosti srovnání s jinými subjekty a vyhodnocení efektivity. Celkově se jedná o dobře strukturovaný a věcně zaměřený report s důrazem na praktické dopady a strategické plánování v oblasti udržitelnosti.

STRABAG a.s.

Sektor: *Stavebnictví (dopravní, pozemní a inženýrské stavby)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Emise CO₂ (absolutní a relativní, např. CO₂/MWh), spotřeba energií a vody, produkce odpadů (včetně nebezpečných – azbest, dehtové asfalty), využití recyklátů (beton, asfalt), biologická rozmanitost (ochrana dřevin a biotopů)
- *Sociální:* Školení zaměstnanců, bezpečnost práce, environmentální odpovědnost vedení, smluvní závazky subdodavatelů
- *Ekonomické:* Hrubá přidaná hodnota (tržby – subdodávky), cirkulární ekonomika (vlastní recyklační zařízení), potenciální úspory z využití druhotných surovin, integrovaný systém řízení (ISO 9001, 14001, 45001, EMAS, ISO 50001)

Trendy a cíle:

STRABAG a.s. sleduje klíčové environmentální indikátory v časové řadě od roku 2018, což umožňuje analýzu vývoje. Firma vykazuje stabilní nebo mírně zlepšující se trendy v oblasti spotřeby vody, třídění a využití odpadů. Emise CO₂ zůstávají v souladu s legislativou, přesto od roku 2020 mírně rostou. Pozitivní je využívání recyklovaných materiálů a provoz vlastního recyklačního zařízení. Firma sleduje i dopady na biodiverzitu, což je u stavební firmy nadstandardní praxe. Environmentální cíle však nejsou kvantifikovány, což omezuje vyhodnocení pokroku a cíleného zlepšování.

Hodnocení:

STRABAG a.s. prezentuje komplexní a přehledné environmentální prohlášení, které odpovídá požadavkům EMAS. Silnými stránkami jsou důraz na třídění a recyklaci odpadů, dlouhodobé sledování trendů, systematické řízení environmentálních aspektů a robustní integrovaný systém řízení. Firma klade důraz na výběr ekologicky vhodných materiálů i subdodavatelů. Slabší stránkou je absence konkrétních, měřitelných environmentálních cílů a málo informací o sociálních ukazatelích. Doporučuje se do budoucna posílit reporting o kvantifikované cíle, vlivy subdodavatelů a dopady zavedených opatření na výkon i náklady.

RELIMEX spol. s r.o.

Sektor: *Odpadové hospodářství a skartace*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektrické energie (6,7–7,2 MWh/1000 t odpadu), emise CO₂ (3,5–4,3 t/rok), míra využití odpadů (90–95 %), vlastní odpady (klesající trend), nebezpečné odpady (<1 t/rok), vliv na ovzduší (nevýznamný), spotřeba vody (hygienické účely)
- *Sociální:* Školení, BOZP, komunikace s veřejností, méně než 20 zaměstnanců
- *Ekonomické:* Nepublikované finanční ukazatele, ale vysoká technologická soběstačnost, optimalizace nákladů díky recyklaci a opětovnému využití

Trendy a cíle:

RELIMEX dlouhodobě vykazuje stabilní až mírně zlepšující se trendy ve spotřebě energie a produkci vlastních odpadů. Míra recyklace a využití odpadů se pohybuje stabilně mezi 90–95 %, což potvrzuje silné zaměření na cirkulární přístup. Produkce nebezpečných odpadů je minimální, stejně jako environmentální dopady provozu na ovzduší. Využívání vody je omezeno na hygienické účely. Zpráva zahrnuje tří- až čtyřleté časové řady a obsahuje relativní ukazatele (např. MWh/1000 t), umožňující sledování vývoje efektivity. Kvantifikované cíle a metriky pro další období však chybí.

Hodnocení:

RELIMEX představuje příklad malé, technologicky efektivní firmy, která i přes omezenou velikost vykazuje vysokou míru environmentální výkonnosti. Pozitivem je dlouhodobě vysoká míra recyklace, nízká ekologická zátěž a přehledný systém environmentálního řízení, ověřený třetí stranou. Silnými stránkami jsou také pravidelné interní audity a absence sankcí, což potvrzuje kvalitní kontrolní systém. Slabinou je absence kvantifikovaných environmentálních cílů, podrobnějších sociálních indikátorů a nedostatečné pokrytí vlivu subdodavatelů. V dalším období by firma mohla posílit strukturovanost strategických cílů a více propojit environmentální opatření s měřitelnými dopady.

UNISTAV CONSTRUCTION a.s.

Sektor: *Pozemní a inženýrské stavitelství*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektrické energie a tepla (nárůst), spotřeba vody a materiálů (pokles), emise CO₂ z dopravy (pokles), produkce ostatních odpadů (pokles), produkce nebezpečných odpadů (nárůst – demoliční činnost), cíle: snížení energetické náročnosti, rozvoj elektromobility
- *Sociální:* Průměrný počet zaměstnanců (87), školení, pracovní prostředí, týmová spolupráce, absence kvantitativních sociálních indikátorů
- *Ekonomické:* Obrat (1,735 mld. Kč), stabilní růst, preference zelených zakázek, integrovaný systém řízení (ISO, EMAS), smluvní řízení subdodavatelů

Trendy a cíle:

UNISTAV vykazuje převážně pozitivní trendy v environmentální výkonnosti: emise CO₂ z dopravy klesají, stejně jako spotřeba vody a materiálů. Nárůst spotřeby elektřiny a tepla souvisí s energeticky náročnými projekty a rozšířením provozu. Firma aktivně stanovuje cíle pro zlepšení – včetně rozvoje elektromobility a snížení energetické náročnosti. Produkce odpadů je řízena efektivně, i přes nárůst nebezpečných odpadů v důsledku specifických demolic. Report používá relativní ukazatele vztažené k přidané hodnotě, což napomáhá sledování trendů, ale omezuje mezioborovou srovnatelnost.

Hodnocení:

UNISTAV CONSTRUCTION a.s. představuje příklad firmy, která systematicky aplikuje nástroje EMAS a environmentální management ve stavební praxi. Silnými stránkami jsou transparentní reporting, integrace environmentálních cílů do řízení zakázek, a aktivní přístup ke snižování dopadů v klíčových oblastech. Ekonomicky stabilní růst a preference ekologických řešení podporují konkurenceschopnost. Mezery přetrvávají v oblasti sociálních ukazatelů – zpráva neuvádí data o školení, spokojenosti nebo diverzitě, což omezuje komplexní hodnocení přínosů EMAS z hlediska společenské odpovědnosti. Pro akademické a politické účely by bylo vhodné rozšířit indikátorovou základnu a zvolit robustnější normalizaci dat.

POHL cz, a.s.

Sektor: *Inženýrské, vodohospodářské a pozemní stavby*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energie (–45 %), materiálů (pokles), produkce odpadů (–80 %), spotřeba vody (nárůst), emise CO₂ (+42 %), důraz na recyklaci, přechod na elektromobilitu, využití obnovitelných zdrojů
- *Sociální:* Školení BOZP, nulová tolerance úrazů, ekologické iniciativy (včely, šedá voda), chybějící kvantitativní ukazatele (např. školení/osoba, spokojenost)
- *Ekonomické:* Stabilní růst, investice do modernizace, efektivní využití zdrojů (spotřeba materiálů na mil. Kč přidané hodnoty), relativní ukazatele vztažené k hrubé přidané hodnotě

Trendy a cíle:

Zpráva za rok 2023 ukazuje významné zlepšení environmentálních parametrů – výrazný pokles spotřeby energie a odpadů, efektivnější využívání materiálů. Zvýšená spotřeba vody a růst emisí CO₂ jsou vysvětleny návratem zaměstnanců do kanceláří a vyšší stavební aktivitou.

Firma stanovuje strategické cíle pro přechod k elektromobilitě a OZE, ovšem bez konkrétních milníků či časového harmonogramu. Data jsou standardně normalizována na přidanou hodnotu, což je vhodné pro ekonomické srovnání, ale omezené z hlediska mezioborové porovnatelnosti.

Hodnocení:

POHL cz, a.s. prezentuje transparentní a strukturované environmentální prohlášení, které umožňuje sledování vývoje v čase a vyhodnocení dopadů systému EMAS. Silnými stránkami jsou dramatické snížení environmentálních zátěží, zaměření na recyklaci, ekologické iniciativy a stabilní ekonomický výkon. Slabinami zůstává absence dat o sociálních dopadech, nedostatečné normalizační metriky (např. na zaměstnance, produkci), a chybějící kvantifikace plánovaných environmentálních přínosů. Doplnění těchto údajů by zvýšilo hodnotu reportingu jak pro vnitropodnikovou strategii, tak pro akademické a veřejné srovnání EMAS výkonnosti napříč sektorem.

Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.

Sektor: *Automobilový průmysl (výroba osobních vozidel)*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energie (0,872 MWh/auto), emise CO₂ (0,091 t/auto), VOC (-2,2 t/rok), spotřeba vody (1,25 m³/auto), produkce odpadů (0,162 t/auto), recyklace odpadů (90 %), 100% obnovitelných zdrojů energie (OZE) od 2022
- *Sociální:* 3 200+ zaměstnanců, CSR (granty, dobrovolnictví, příroda), ESG Top 10 v ČR, fond pomoci, podpora technického vzdělávání, diverzita
- *Ekonomické:* 340 500 vyrobených aut (2023), překročení plánu o 12 000 vozů, modernizace technologií (roboty), přechod na elektromobilitu, významný přispěvatel do státního rozpočtu

Trendy a cíle:

Zpráva HMMC prezentuje systematické zlepšování environmentálních ukazatelů – pokles spotřeby energie, emisí CO₂ i VOC na jednotku produkce. Díky přechodu na OZE a efektivní technologiím (např. noví lakovací roboti) firma dosáhla výrazných úspor materiálů a snížení emisí. Cíle jsou jasně definované a plněny – např. zlepšení třídění odpadů nebo snížení spotřeby elektřiny. Produkce odpadů je stabilní a 90 % se recykluje. Firma využívá metodiku EMAS pro automobilky včetně oborových ukazatelů a relativity na vyrobené vozidlo.

Hodnocení:

HMMC představuje vysoce pokročilý příklad environmentálního a společensky odpovědného podniku. Prohlášení je precizní, datově bohaté a transparentní – s trendovými a normalizovanými indikátory. Silnými stránkami jsou technologické inovace, využití OZE, elektrifikace výroby, pokročilé řízení dopadů a aktivní CSR strategie. Slabinou je snad jen absence explicitní kvantifikace ekonomických přínosů EMAS, i když lze výhody odvodit z provozních úspor. Celkově jde o jedno z nejkompexnějších a metodicky nejlépe zvládnutých environmentálních prohlášení v rámci EMAS v ČR.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje (KÚ MSK)

Sektor: *Veřejná správa a samospráva*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektřiny (–5,3 %), tepla (–14,8 %), nárůst spotřeby vody a PHM, produkce odpadu (+5,4 % – likvidace nábytku), OZE podíl (2,89 %), recyklovaný papír (65 %), relativní ukazatele (na zaměstnance, m²)
- *Sociální:* Osvětové aktivity (Uklidme Česko, výsadba stromů), vzdělávání (e-learning), podpora NNO a veřejnosti, chybějící kvantifikace spokojenosti, rovnosti a pracovních podmínek
- *Ekonomické:* Úspora nákladů (119 mil. Kč od 2016), snížení spotřeby energie (–10,6 %), FVE, zateplování, kogenerace, nepřímé přínosy přes dotační programy, chybějící přímá návaznost úspor na EMAS aktivity

Trendy a cíle:

Zpráva za rok 2023 ukazuje dlouhodobě pozitivní trendy v energetickém řízení – nižší spotřeba elektřiny a tepla navzdory návratu k běžnému provozu. Vyšší spotřeba vody a paliv není vysvětlena. Z 22 environmentálních cílů bylo 20 splněno, což svědčí o funkčním plánování. Dotační, osvětové a regionální aktivity posilují nepřímé environmentální efekty. Normalizace na zaměstnance a plochu zvyšuje srovnatelnost, ale některé trendy postrádají interpretaci a kontext.

Hodnocení:

Krajský úřad MSK je průkopníkem v uplatnění EMAS ve veřejné správě a jeho prohlášení je kvalitní, metodicky ukotvené a transparentní. Výraznými přínosy jsou dokumentované energetické úspory, silná role v regionální environmentální politice a stabilní výsledky v provozním řízení dopadů. Slabšími stránkami zůstává nedostatečné propojení úspor s konkrétními EMAS aktivitami, chybějící kvantifikace sociálních přínosů a nevysvětlené výkyvy v některých indikátorech. Pro posílení akademické i strategické hodnoty doporučujeme rozšířit analýzu trendů, komentář k odchylkám a zavedení širší sady kvantifikovaných sociálních a ekonomických ukazatelů.

Hettich ČR k.s.

Sektor: *Výroba nábytkového kování*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektřiny (+13 %/t), emise CO₂ (+21 %/t), spotřeba plynu, vody a surovin (absolutně klesá), druhy materiálů: zinek, ocel, plasty; hluk, odpady (zinek, plasty), LED, rekuperace, úniky stlačeného vzduchu
- *Sociální:* Školení BOZP, EHS, rovnost, dobrovolnictví, lidská práva v dodavatelském řetězci, absence kvantitativních ukazatelů
- *Ekonomické:* Pokles výroby a tržeb (–15 %), žádná přímá kvantifikace přínosů EMAS, kontinuální ekologické investice, opatření ke zvyšování efektivity

Trendy a cíle:

V roce 2023 došlo ke snížení absolutní spotřeby energií i surovin, ale relativní ukazatele se zhoršily kvůli poklesu produkce. Spotřeba elektřiny na tunu vzrostla o 13 %, emise CO₂ o 21 %. Firma reaguje cílenými opatřeními – zavádění LED osvětlení, optimalizace provozu, zlepšení rekuperace tepla, detekce ztrát tlaku. Zpráva obsahuje jasně definované environmentální cíle, zodpovědnosti a harmonogramy. Ukazatele jsou normalizovány na jednotku produkce, což zvyšuje srovnatelnost v čase.

Hodnocení:

Hettich ČR k.s. prezentuje transparentní a komplexní environmentální systém řízení, včetně specifikace aspektů, cílů a opatření. Silnou stránkou je datová konzistence, přehledné ukazatele a struktura dle EMAS i ISO 14001. Významná je orientace na procesní zlepšení i přes ekonomické výzvy. Slabší stránkou je absence kvantifikovaných ekonomických přínosů environmentálních opatření a širší analýzy sociálních dopadů systému. Také časová řada indikátorů je relativně krátká, což omezuje robustnost trendové analýzy. Přesto je zpráva cenným nástrojem sledování výkonnosti a řízení environmentálního dopadu ve výrobním sektoru.

Pierburg s.r.o.

Sektor: *Mechatronika a automobilové komponenty*

Indikátory:

- *Environmentální:* 100% elektřina z OZE (od 2023), plánovaná FVE (1 700 panelů, úspora 125 t CO₂/rok), SW optimalizace HVAC (úspora 50 t CO₂/rok), Scope 3 emise >95 %, nárůst nebezpečných odpadů (zaolejovaná voda), Zelená firma (3,3 t elektroodpadu), včelí úly, voda pro hygienické účely
- *Sociální:* Zaměstnanci zapojeni do CSR (sběr elektroodpadu), důraz na biodiverzitu, žádná kvantifikace sociálních dopadů
- *Ekonomické:* Dynamický růst, součást koncernu Rheinmetall, nepřímé přínosy EMAS na efektivitu a reputaci, absence kvantifikace úspor a návratnosti EMAS

Trendy a cíle:

Zpráva jasně reflektuje cílené kroky ke snižování uhlíkové stopy, především v oblasti Scope 2 (OZE elektřina) a plánovaných projektů (fotovoltaika, softwarová optimalizace HVAC). Firma reaguje na zjištění, že většina jejích emisí CO₂ spadá do Scope 3 (materiály a doprava), čímž se odlišuje od většiny výrobních firem v regionu. Vzestup produkce nebezpečných odpadů je zdůvodněn technologicky a sezonními vlivy. Společnost monitoruje environmentální dopady a prezentuje své cíle srozumitelně, přesto chybí hlubší interpretace trendů a komplexní časová řada ukazatelů.

Hodnocení:

Pierburg s.r.o. prezentuje kvalitní environmentální přístup, zejména v oblasti klimatických opatření a investic do dekarbonizace. Zpráva zřetelně definuje opatření, ale postrádá kvantifikaci ekonomických přínosů EMAS a hlubší analýzu sociálních dopadů. Silnými stránkami jsou zaměření na Scope 3 emise, elektrifikaci, recyklaci a podporu biodiverzity. Rezervy spatřujeme v absenci normalizace více indikátorů, nedostatečné transparentnosti v odpadových trendech a slabé integraci environmentálních ukazatelů s ekonomickými výstupy. Pro akademické hodnocení by bylo přínosné doplnit trendová data a propojit environmentální cíle s obchodními ukazateli.

G4S Secure Solutions (CZ), a.s.

Sektor: *Bezpečnostní služby*

Indikátory:

- *Environmentální:* Hlavní aspekt – doprava (emise CO₂, úniky provozních kapalin), nákup hybridních vozidel, cíle: snížení emisí, papíru, odpadu, znečištění vod a půdy; absence kvantitativních ukazatelů (energie, voda, odpady, emise)
- *Sociální:* Ochrana zdraví zaměstnanců, edukace; bez konkrétních ukazatelů BOZP, diverzity, spokojenosti
- *Ekonomické:* Růst jako cíl, úspory z efektivních opatření pouze implikované, bez kvantifikace

Trendy a cíle:

Společnost definuje své environmentální ambice převážně na obecné úrovni – snižování emisí a odpadu, ochrana přírodních zdrojů – avšak v EMAS prohlášení chybí konkrétní metriky a měřitelné výstupy. Identifikace dopravy jako hlavního aspektu je správná, ale bez rozvoje relativních indikátorů (např. emise CO₂/km nebo na zaměstnance). Implementace hybridních vozů a pravidelný servis jsou pozitivní, ale bez doprovodných čísel nelze hodnotit efekt.

Hodnocení:

G4S vykazuje základní implementaci EMAS systému, zaměřenou na compliance a provozní řízení dopadů. Dokument je přehledný, ale metodicky i analyticky limitovaný. Silnou stránkou je jasná identifikace klíčových aspektů (doprava, odpady), nastavení cílových oblastí a začlenění do ISŘ. Slabiny představuje absence ESG rámce, kvantifikace ukazatelů, trendové analýzy, cílových hodnot a propojení environmentálních výsledků s ekonomickou výkonností. V kontextu EMAS je tato zpráva technicky správná, ale strategicky nevytěžená – neposkytuje prostor pro benchmarking, plánování ani veřejnou komunikaci environmentální výkonnosti.

BLOCK CRS a.s.

Sektor: *Technologie čistých prostor a zdravotnictví*

Indikátory:

- *Environmentální:* Kvantifikovaná data (2019–2023) pro spotřebu paliv, el. energie, vody, odpady, emise CO₂; cíle: snížení spotřeby energií o ≥ 5 %, ekologická doprava, environmentální požadavky na dodavatele
- *Sociální:* Obecně deklarovaná společenská odpovědnost a BOZP; chybí konkrétní indikátory (školení, diverzita, zdraví)
- *Ekonomické:* Žádná kvantifikace úspor, dopadů EMAS; očekávané efekty (např. z efektivní spotřeby) nejsou propojeny s ekonomickými daty

Trendy a cíle:

Společnost systematicky sleduje environmentální dopady včetně spotřeby energií a vody, produkce odpadů a emisí CO₂. Data jsou prezentována absolutně i relativně (např. na zaměstnance, obrat), což umožňuje srovnání efektivity a výkonnosti v čase. Environmentální cíle jsou nastaveny (např. úspora energií), avšak výsledky konkrétních opatření nejsou vyčísleny, a recyklační míra odpadů není výslovně uvedena. Pozitivní je zapojení environmentálních požadavků do nákupních procesů a podpora ekologických vozidel.

Hodnocení:

BLOCK CRS a.s. představuje vyspělý příklad implementace EMAS, který zahrnuje datově podložený a ověřený reporting klíčových environmentálních ukazatelů. Silné stránky zahrnují dlouhodobé sledování trendů, strukturovaný přístup ke správě aspektů a jasnou snahu o efektivitu (energie, odpady, materiály). Slabší místa představuje nedostatek kvantifikovaných dopadů konkrétních opatření (např. ušetřená energie z modernizací) a chybějící propojení environmentálních výsledků s ekonomickými přínosy. V oblasti sociálních ukazatelů chybí hlubší analýza a konkrétní data – dokument operuje pouze s obecným ESG rámcem. Celkově jde o kvalitní report, který by mohl být posílen o podrobnější hodnocení účinnosti jednotlivých kroků a doplnění komplexního ESG rámce.

LD Seating s.r.o.

Sektor: *Výroba kancelářského nábytku*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energií (elektrina +13 %, plyn), vody (z veřejného vodovodu), materiálů (nárůst u lepidla), odpadů a emisí CO₂ (pokles z vozidel); indikátory vztažené k počtu objednaných židlí
- *Sociální:* Nepřítomné – pouze zmínka o dodržování BOZP
- *Ekonomické:* Obrát +8 %, počet objednávek +9 %; bez přímé kvantifikace přínosů EMAS nebo ekologických opatření

Trendy a cíle:

Zpráva pokrývá období 2019–2021 a ukazuje pozitivní trend ve snižování emisí CO₂ a růstu ekonomických výsledků. Spotřeba lepidla se zvýšila, což vyvolává environmentální rizika spojená s chemikáliemi. Elektrina vzrostla s rozšířením provozu. Výkon firmy je sledován prostřednictvím environmentálních indikátorů, které jsou vztaženy na počet objednaných produktů, což zvyšuje přehlednost a umožňuje relativní srovnání. Údaje jsou prezentovány graficky a tabulkově, ale chybí celkový výpočet uhlíkové stopy dle Scope 1–3, což omezuje možnost komplexního zhodnocení dopadů.

Hodnocení:

LD Seating s.r.o. prezentuje strukturované a datově podložené environmentální prohlášení, které poskytuje solidní přehled výkonnosti v klíčových oblastech (energie, materiály, odpady). Silné stránky zahrnují použití relativních indikátorů, dobré pokrytí spotřeby zdrojů a emisí z vlastních procesů. Slabiny představuje chybějící reporting v oblasti sociálních dopadů, nekompletní sledování emisí dle Scope 1–3 a absence ekonomické analýzy přínosů environmentálního řízení. Přesto dokument ukazuje, že systém EMAS přispívá ke zlepšování environmentální výkonnosti a podporuje růstově orientovanou, zároveň odpovědnou výrobní strategii.

Silhouette Czechia s.r.o.

Sektor: *Výroba prémiových brýlí*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba energie (obnovitelné zdroje bez emisí CO₂), spotřeba vody, množství odpadní vody a produkce odpadů (včetně kovů a plastů), recyklace titanového šrotu a plastového prášku, využívání bio-polymerů a principů oběhového hospodářství
- *Sociální:* Program SILVITAL (BOZP), diverzita (Charta rozmanitosti), zaměstnávání osob se zdravotním postižením, vzdělávání (učňovské programy, interní školení), ukazatele jako Incident Rate, Lost Time Case Rate, fluktuace
- *Ekonomické:* Preferenční nákup od regionálních dodavatelů (58 % Rakousko, 36 % Evropa), investice do infrastruktury (např. FVE), stabilita díky finanční nezávislosti, nulové korupční případy

Trendy a cíle:

Zpráva vykazuje pozitivní environmentální výsledky – včetně snižování energetických vstupů, využití obnovitelných zdrojů a zavedení principů cirkulární ekonomiky. I přes dočasné zvýšení energetické náročnosti na jednotku produkce (během pandemie) dochází k aktivnímu sledování a zlepšování. Recyklační úsilí zahrnuje titan a plasty z 3D tisku. Ve vodním hospodářství probíhá pravidelné měření obsahu kovů v odpadních vodách. Environmentální řízení je spojeno s cíli udržitelného designu, bezpečnosti produktů a dlouhodobé použitelnosti výrobků.

Hodnocení:

Silhouette Czechia s.r.o. představuje vzorovou firmu v rámci EMAS systému, která propojuje environmentální řízení s podnikatelskou kulturou a společenskou odpovědností. Silné stránky zahrnují vysokou míru transparentnosti, důraz na obnovitelné zdroje, ekologické materiály, podporu biodiverzity i aktivní přístup k zaměstnancům. Slabiny jsou minimální – zpráva by mohla posílit výkaznictví Scope 3 emisí a systematičtěji kvantifikovat ekonomické přínosy environmentálních opatření. Celkově však jde o jeden z nejkompexnějších příkladů implementace EMAS v sektoru přesného průmyslu.

GJW Praha spol. s r.o.

Sektor: *Výstavba a modernizace železniční infrastruktury a drážní doprava*

Indikátory:

- *Environmentální:* spotřeba paliv, elektrické energie, vody; produkce odpadů (včetně nebezpečných); emise (CO₂, úniky do vody a půdy); registr environmentálních aspektů a legislativních požadavků
- *Sociální:* systém BOZP, ISO 45001, školení zaměstnanců, zpětná vazba od zainteresovaných stran
- *Ekonomické:* zaměřeno na úspory a prevenci sankcí, nikoliv kvantifikované přínosy

Trendy a cíle:

Společnost provádí opatření ke snížení dopadů na životní prostředí – modernizace techniky a budov, důsledné třídění odpadů. Přestože jsou opatření funkční a systém environmentálního managementu je robustní, report neobsahuje veřejně stanovené kvantifikované cíle a časové milníky pro jednotlivé oblasti. Environmentální ukazatele jsou vykazovány, ale bez srovnání vůči cílům nebo delší trendové analýzy.

Hodnocení:

Silné stránky: dobře zavedený systém environmentálního managementu dle ISO 14001 a EMAS, zaměření na prevenci environmentálních havárií, strukturovaný přístup k legislativě, auditům a rizikům.

Slabé stránky: chybí kvantifikované environmentální cíle a trendové vyhodnocení výkonnosti; omezené informace o ekonomických a sociálních přínosech systému EMAS; data nejsou propojena s dopady a nejsou určeny indikátory efektivity vůči produkci nebo zaměstnancům. Společnost GJW Praha buduje kvalitní rámec pro environmentální řízení, ale report by měl být posílen o ambicióznější měřitelné cíle, interpretaci trendů a širší pokrytí ESG ukazatelů.

H+H TECHNIKA, spol. s r.o.

Sektor: *Chladicí a mrazicí technologie pro sportoviště a průmysl*

Indikátory:

- *Environmentální:* Spotřeba elektřiny, plynu, vody a pohonných hmot; produkce tuhých a nebezpečných odpadů; úniky chladiv; používání chladiv s nižším GWP; modernizace technologií; třídění odpadu; řízení aspektů dle významnosti
- *Sociální:* Certifikace ISO 45001, důraz na BOZP, školení zaměstnanců, minimální zmínky o dalších sociálních ukazatelích
- *Ekonomické:* Neposkytuje kvantifikaci ekonomických přínosů EMAS; zmiňuje provozní efektivitu, náklady a modernizace, ale bez datového propojení na environmentální systém

Trendy a cíle:

Zpráva deklaruje dlouhodobé zapojení do řízení environmentálních aspektů (25+ let) s důrazem na legislativní shodu a prevenci rizik. Implementována jsou opatření jako modernizace provozů, výběr ekologičtějších chladiv, třídění odpadu a snížení emisního zatížení. Přesto chybí jasně definované kvantifikované cíle pro klíčové ukazatele (např. emise, spotřeba energií) a časové milníky. Ukazatele nejsou systematicky normalizovány (např. na produkci nebo zaměstnance), což komplikuje benchmarking a sledování efektivity v čase.

Hodnocení:

H+H TECHNIKA má zavedený robustní systém environmentálního řízení dle ISO 14001, orientovaný na kontrolu rizik a legislativní soulad. Silnými stránkami jsou dlouholetá praxe v oblasti EMS, strukturované hodnocení aspektů a implementace ekologických opatření (např. chladiva s nízkým GWP). Slabinou je nepřítomnost měřitelných a veřejně sledovaných environmentálních cílů, absence trendové analýzy a ekonomické kvantifikace přínosů EMAS. Sociální oblast je redukována na BOZP bez širších ESG indikátorů. Pro zvýšení přínosu pro strategické řízení a akademické hodnocení by bylo vhodné zavést kvantifikované cíle, rozšířit ukazatele o relativní metriky a doplnit informace o ekonomických a sociálních efektech systému EMS/EMAS.

Diskuze

Výsledky kvantitativní i kvalitativní analýzy systému EMAS v České republice ukazují na řadu významných trendů a strukturálních výzev, které ovlivňují jeho efektivitu a udržitelnost. Z hlediska kvantitativního vývoje je patrný dlouhodobý pokles počtu registrovaných organizací, přičemž vrchol byl zaznamenán v roce 2008. Od té doby dochází k postupnému úbytku, který se v posledních letech dále prohlubuje. Tento trend je zčásti vysvětlitelný změnami v regulatorním prostředí, rostoucí administrativní náročností a konkurencí jiných certifikačních schémat. Přestože EMAS zůstává jedním z nejkompexnějších nástrojů environmentálního řízení, jeho atraktivita pro nové subjekty je omezená, zejména v případě malých a středních podniků.

Největší počet platných registrací je v stavebním a výrobním sektoru, což odráží jejich motivaci plynoucí z požadavků veřejných zakázek a mezinárodních standardů. Veřejné instituce a SMEs se rovněž snaží sladit s cíli EU, ale čelí rozpočtovým a administrativním omezením (Vernon & Peacock, 2009; Hillary, 2004). Délka trvání certifikace se mezi organizacemi výrazně liší – zatímco některé firmy (např. OHLA ŽS, OEZ) jsou dlouhodobými držiteli EMAS a integrují je do své strategické kultury, jiné organizace certifikaci po několika letech opouštějí, často z důvodu nedostatečného vnímání přínosů nebo vysokých nákladů na udržení systému.

Kvalitativní analýza environmentálních prohlášení ukazuje značnou variabilitu v rozsahu, hloubce a kvalitě reportovaných informací. Zatímco některé firmy (např. Hyundai, Silhouette, Moravskoslezský kraj) využívají EMAS jako nástroj strategického řízení a systematicky sledují environmentální výkonnost pomocí kvantifikovaných ukazatelů, jiné organizace přistupují k reportingu spíše formálně, bez hlubší interpretace trendů či propojení mezi cíli, opatřeními a výsledky. Významným nedostatkem je nízká míra normalizace dat – pouze přibližně polovina firem uvádí ukazatele vztažené k jednotce produkce, obratu nebo zaměstnance, což omezuje možnosti srovnání a hodnocení efektivity.

Všechny analyzované reporty se v souladu s požadavky EMAS primárně zaměřují na environmentální aspekty a jejich řízení. Nejčastěji reportované oblasti zahrnují například nakládání s odpady, spotřebu zdrojů, emise či plnění environmentálních cílů. Tyto oblasti jsou podrobněji rozvedeny v Tabulce 1, která shrnuje klíčové tematické okruhy a jejich konkrétní obsah.

Reportovaná oblast	Podrobnosti dle zdrojů
Identifikace a hodnocení environmentálních aspektů	Popis procesu, metodiky hodnocení významnosti a vedení registrů aspektů.
Nakládání s odpady	Identifikace jako významného aspektu, třídění, evidence, snižování produkce, recyklace a opětivé využití. V některých případech jsou uvedena i kvantitativní data o produkci odpadů.
Spotřeba zdrojů (energie, voda, materiály)	Sledování a snaha o snižování.

Emise do ovzduší, vody a půdy	Identifikace jako aspektu, prevence úniků závadných látek, snižování emisí.
Řízení nepřímých aspektů	Zejména ve vztahu k dodavatelům a provozu dokončených staveb/výrobků.
Soulad s právními a jinými požadavky	Systémy sledování, aktualizace a hodnocení shody s legislativou a jinými požadavky (např. zákazníků).
Environmentální cíle a programy	Stanovování cílů pro zlepšování environmentální výkonnosti a reportování o jejich plnění.
Environmentální vzdělávání a povědomí zaměstnanců	Popis aktivit pro zvyšování znalostí a odpovědnosti zaměstnanců.
Havárie a mimořádné události	Identifikace možných stavů, prevence a připravenost.
Auditní činnost	Interní a externí audity systémů řízení a environmentálních aspektů.

Tabulka 1: Nejvíce zastoupené oblasti v environmentálních prohlášeních firem.

Environmentální aspekty byly ve většině analyzovaných dokumentů systematicky popsány, nejčastěji se zaměřením na spotřebu energií a vody, nakládání s odpady, emise z dopravy a prevence havárií. Společnosti jako Hyundai, Metrostav, Moravskoslezský kraj či Subterra uvádějí i konkrétní hodnoty a příklady opatření s prokazatelnými dopady (např. úspory energie, redukce VOC, snížení odpadu). Naproti tomu firmy jako GJW, GEOSAN, BLOCK či STRABAG sice formulují environmentální cíle a popisují opatření, ale bez vyjádření trendů, měřitelných dopadů nebo srovnání v čase.

Tento rozdíl často souvisí s mírou interních kapacit a úrovní integrace systému environmentálního řízení. Firmy s lepšími interními kapacitami na řízení dat a implementaci ISO/EMAS systémů jsou schopny systematicky snižovat svou environmentální zátěž. Například firmy jako Hyundai nebo Silhouette nejen sledují relativní ukazatele, ale zavádějí inovace, které přímo vedou ke kvantifikovaným úsporám, například snížení VOC nebo úspora barev v lakovnách. Oproti tomu firmy ze stavebnictví nebo služeb často uvádějí pouze absolutní spotřebu, bez propojení na výstupy či obrat, což omezuje možnost trendového hodnocení nebo benchmarkingu. Jen přibližně polovina firem normalizuje své ukazatele na jednotku produkce, obratu nebo zaměstnance, což omezuje možnosti srovnání a hlubší analýzy efektivity.

Ekonomické přínosy EMAS zůstávají většinou nedostatečně zachycené, ačkoliv existují empirické studie potvrzující jejich existenci (Iraldo et al., 2009; Montobbio & Solito, 2017). Pouze Moravskoslezský kraj kvantifikuje úspory na úrovni stovek milionů korun, zásadní investice do energetických opatření uvádí také Hyundai. Většina firem (např. BLOCK, IMOS, Metrostav, STRABAG) se o ekonomických dopadech zmiňuje jen v obecných formulacích nebo vůbec. Tato slabina představuje klíčovou překážku pro přesvědčivou argumentaci přínosů EMAS jako nástroje či iniciativy, která by měla význam nejen environmentálně, ale také ekonomicky.

Sociální aspekty byly ve většině případů pokryty velmi omezeně. Výjimku představují společnosti jako Hyundai Motor Manufacturing Czech a Krajský úřad Moravskoslezského kraje, které uvádějí širší opatření v oblasti vzdělávání, rovných příležitostí a komunitní spolupráce. Ostatní analyzované organizace se zpravidla omezují na základní prvky, jako je BOZP, interní školení či havarijní připravenost, přičemž ukazatele diverzity, spokojenosti zaměstnanců nebo firemní kultury nejsou téměř nikde systematicky sledovány.

Podobně omezený přístup je patrný i v oblasti biologické rozmanitosti, která je sice často deklarována jako významný environmentální aspekt, avšak jen výjimečně doprovázena konkrétními a měřitelnými indikátory či iniciativami. Významnou výjimkou je společnost STRABAG, která ve svém environmentálním prohlášení explicitně uvádí opatření na ochranu dřevin a biotopů. Naproti tomu GEOSAN GROUP a.s. uvádí, že indikátory biologické rozmanitosti a emisí nesleduje, a to s odkazem na jejich proměnlivost a údajnou irelevanci vzhledem ke specifickému charakteru své stavební činnosti.

Z hlediska využití EMAS jako strategického nástroje lze konstatovat, že nejvyšší úroveň využití dosahují organizace, které kombinují technický přístup s víceborovými přínosy – příkladem je Hyundai nebo Moravskoslezský kraj, jejichž dokumenty by mohly sloužit jako modelový standard. Naproti tomu firmy jako IMOS, G4S nebo GEOSAN přistupují k EMAS spíše operativně a zaměřují se jen na základní části systému bez strategické integrace.

Klíčové poznatky z environmentálních zpráv

- **Normalizace dat:** Jen cca polovina firem uvádí ukazatele na jednotku produkce, obratu nebo zaměstnance.
- **Environmentální cíle:** Málo firem stanovuje kvantifikované a časově vázané cíle.
- **Integrace ESG:** Pouze výjimečně (např. Hyundai, Silhouette) je vidět plná integrace ESG a širší strategie.
- **Sociální dopady:** Nejčastější zmiňované oblasti jsou BOZP a vzdělávání, zřídka jsou kvantifikovány ukazatele diverzity, spokojenosti nebo CSR dopadů.
- **Ekonomické dopady EMAS:** Kvantifikace úspor přímo v důsledku EMAS je velmi vzácná, ale často lze předpokládat nepřímé účinky (modernizace, úspory energií, lepší vztahy s dodavateli).

Celkově lze konstatovat, že systém EMAS představuje robustní rámec pro řízení environmentálních aspektů a může sehrát klíčovou roli v posilování firemní odpovědnosti a udržitelnosti. Jeho přínosy jsou však výrazně podmíněny mírou vnitřní motivace organizací, dostupností odborných kapacit a kvalitou institucionální podpory. Zatímco některé firmy využívají EMAS jako strategický nástroj s přesahem do ESG agendy, jiné jej vnímají spíše jako formální nástroj souladu s legislativou. Pro plné využití potenciálu EMAS je nezbytné posílit jeho integraci do firemního řízení, rozšířit reporting o ekonomické a sociální dimenze a zajistit systematickou podporu ze strany státu. Pouze za těchto podmínek může EMAS naplnit svou roli jako komplexní nástroj dobrovolných dohod s přínosy napříč pilíři udržitelnosti a stát se oporou pro budoucí ESG reporting v souladu s požadavky směrnice CSRD.

Doporučení pro MŽP ČR

- **Standardizace normalizace:** Doporučit firmám uvádět klíčové ukazatele v relativních hodnotách (např. GJ/mil. obratu, t CO₂/t produktu).

- **Zavádění kvantifikovaných cílů:** Zavést požadavek na zveřejňování minimálně 3 kvantifikovaných a časově vázaných cílů (emise, energie, odpady).
- **Zpřístupnění metodik a benchmarků:** Poskytnout sektorově specifické metodiky (jako EMAS BREF pro automobilky).
- **Posílení ESG komponenty:** Podporovat zahrnutí sociálních a ekonomických indikátorů (např. diverzita, investice, CSR aktivity).
- **Zpětná vazba a evaluace:** Zajistit pravidelnou evaluaci EMAS reportů s uveřejněním vzorových příkladů a souhrnných statistik.

Vývoj nástrojů nefinančního reportingu a praktické dopady v českém prostředí

V kontextu dobrovolných certifikačních systémů, jako je EMAS, je nezbytné zohlednit i rychle se vyvíjející oblast nefinančního reportingu, která se v důsledku legislativních změn v EU stává stále více povinnou součástí firemního řízení. Klíčovými rámcovými nástroji v této oblasti jsou **Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)** a **European Sustainability Reporting Standards (ESRS)**, které zásadním způsobem ovlivní podobu a povinnost ESG reportingu napříč odvětvími.

Na základě poznatků z konference "*Reporting udržitelného rozvoje*" (Praha, 2025) lze identifikovat několik klíčových bariér implementace CSRD/ESRS v podmínkách českého podnikatelského prostředí:

- **Administrativní a byrokratická náročnost:** Například návrh *Omnibus* si klade za cíl snížit administrativní složitost a usnadnit sběr dat, nicméně firmy stále čelí významným požadavkům na reporting, zejména při zajišťování dat z hodnotového řetězce.
- **Metodická nejistota:** Firmy postrádají praktická vodítka a jednotnou metodiku, což vede k tzv. *overreportingu* či nejasné interpretaci požadavků.
- **Problém se získáváním dat od nepovinných subjektů:** SMEs nejsou vázány CSRD, a jejich ochota i schopnost data poskytovat je omezená.
- **Časová a finanční náročnost:** Plnění požadavků často vyžaduje nové IT nástroje, poradce i specializované lidské kapacity.

Přes tyto výzvy identifikují české firmy řadu pozitivních dopadů nefinančního reportingu, mezi které patří:

- **Lepší řízení ESG rizik** - firmy strukturovaně analyzují své dopady, což přispívá i ke snížení ekonomických ztrát.
- **Standardizace a přehlednost** - nové rámce nutí firmy zpřehlednit své procesy a agendy udržitelnosti.
- **Vnitřní osvěta** - reporting zvyšuje povědomí o ESG napříč zaměstnanci a managementem.
- **Strategická výhoda** - porovnatelnost a transparentnost mohou zlepšit reputaci firmy i přístup k financování.
- **Důraz na cirkulární ekonomiku** - více než 50 % firem deklarujících podle CSRD uvádí cirkularitu jako strategickou oblast.

Na základě těchto poznatků lze formulovat několik doporučení pro budoucí vývoj:

- **Zjednodušení metodiky a přístup k „best practice“** - potřeba vytvořit kontaktní místo či platformu pro sdílení příkladů a podporu firem.

- **Podpora digitalizace a automatizace sběru dat**, např. prostřednictvím online nástrojů či zapojení AI.
- **Ochrana malých a středních podniků** - jasně vymežit limity pro požadavky na subdodavatele a poskytnout metodickou pomoc.
- **Propojení ESG reportingu s firemní strategií** - zdůraznit roli reportingu jako nástroje zvyšujícího dlouhodobou hodnotu, nikoli jen regulatorní povinnost.
- **Zavedení sektorových standardů** - přizpůsobení reportingu specifikům jednotlivých odvětví (např. výroba, stavebnictví, veřejná správa).

Celkově lze konstatovat, že CSRD a ESRS přináší firmám nejen nové povinnosti, ale i příležitost ke zlepšení interních procesů, řízení dopadů a strategického uvažování. Organizace, které již pracují v režimu EMAS a mají zavedený systém environmentálního řízení, mají z hlediska struktury, transparentnosti a auditovatelnosti značný náskok. Tento náskok však musí být doplněn o systematické pokrytí sociálních a governance aspektů a o schopnost tyto informace smysluplně propojit s ekonomickou a environmentální výkonností.

Závěr

Analýza organizací registrovaných v systému EMAS v České republice ukázala, že EMAS může představovat robustní rámec pro environmentální řízení, pokud je využíván systematicky a integrovaně. Přestože počet registrovaných subjektů od roku 2008 klesá, některé firmy, které v systému zůstávají, prokazují vysokou úroveň profesionality a důsledného přístupu ke sledování environmentálních aspektů, spotřebě zdrojů a řízení dopadů. Kvalitativní rozbor environmentálních prohlášení odhalil značné rozdíly v rozsahu, hloubce a transparentnosti reportingu. Zatímco některé organizace prokazují silné propojení cílů, opatření a výsledků a uvádějí normalizované ukazatele (MWh/t, t CO₂/mil. obratu apod.), jiným schází jasná interpretace trendů, časově vázané cíle nebo propojení environmentálních indikátorů s výkonností firmy. V oblasti sociálních a governance aspektů je celková úroveň reportingu zatím slabá, což bude představovat výzvu v souvislosti s přechodem na rámec CSRD/ESRS.

Získaná zjištění potvrzují, že EMAS může sloužit jako kvalitní základ pro nový systém nefinančního reportingu v ČR a EU, ovšem pouze za předpokladu jeho posílení o plnohodnotné ESG ukazatele, digitalizaci sběru dat a důslednější metodickou podporu ze strany státu. Zkušenosti z analyzovaných firem naznačují, že právě stabilní systémy environmentálního managementu, spolu se schopností reportovat relevantní data, mohou přinést strategickou výhodu při plnění nových regulačních požadavků a zvyšování environmentální a společenské odpovědnosti.

Zkratky

CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CSR	Corporate Social Responsibility (společenská odpovědnost organizací)
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
EEA	European Environment Agency (Evropská agentura pro životní prostředí)
EMAS	Eco Management and Audit Scheme (Program systému environmentálního řízení a auditu)
EMS	Environmental Management System (Systém environmentálního managementu)
ESRS	European Sustainability Reporting Standards
EPD	Environmental Product Declaration (Environmentální prohlášení o produktu)
ISO	International Organization for Standardization (Mezinárodní normalizační organizace)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
SMEs	Small and medium-sized enterprises (malé a střední podniky)
VOC	Volatile Organic Compounds (těkavé organické látky).

Použité zdroje

- Abeliotis, K. (2006). A review of EMAS in Greece: Is it effective? *Journal of Cleaner Production*, 14(18), 1644–1647. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2005.10.002>
- Barón, A., De Castro, R., & Giménez, G. (2020). Circular Economy Practices among Industrial EMAS-Registered SMEs in Spain. *Sustainability*, 12(21), 9011. <https://doi.org/10.3390/su12219011>
- Borsky, S., & Blanco, E. (2014). *Setting one voluntary standard in a heterogeneous Europe: EMAS, corruption and stringency of environmental regulations* (Working Papers in Economics and Statistics, No. 2014-29). University of Innsbruck.
- Bracke, R., Verbeke, T., & Dejonckheere, V. (2008). What Determines the Decision to Implement EMAS? A European Firm Level Study. *Environmental and Resource Economics*, 41(4), 499–518. <https://doi.org/10.1007/s10640-008-9207-y>
- EMAS ČR (2025a). *O EMAS*. EMAS Česká republika. <https://emaseu.cz/o-emas>
- EMAS ČR (2025b). *Databáze EMAS*. EMAS Česká republika. <https://emaseu.cz/emas/databaze-emas>
- Evropská komise (2012). *EMAS global factsheet*. Green Forum. https://green-forum.ec.europa.eu/publications/emas-global-factsheet_en
- Evropská komise (2019). *Eco-Management and Audit Scheme*. https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/policy_en.htm
- Evropská komise (2021). *Green Public Procurement*. https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm
- Evropská komise (2024). *Environmental Statement 2024*. Directorate-General for Environment, Green Forum. https://green-forum.ec.europa.eu/publications/environmental-statement-2024_en
- Hillary, R. (2004). Environmental management systems and the smaller enterprise. *Journal of Cleaner Production*, 12(6), 561–569. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2003.08.006>
- Hoffmann, E., Ankele, K., Nill, J., & Rennings, K. (2003). Product Innovation Impacts of EMAS: Results of Case Studies and a Survey of German Firms Validated according to the EU Environmental Management and Auditing Scheme. *The Journal of Sustainable Product Design*, 3(3–4), 93–100. <https://doi.org/10.1007/s10970-005-2973-5>
- Horváthová, E. (2010). Does environmental performance affect financial performance? A meta-analysis. *Ecological Economics*, 70(1), 52–59. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2010.04.004>

- Horváthová, E. (2012). The impact of environmental performance on firm performance: Short-term costs and long-term benefits? *Ecological Economics*, 84, 91–97. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2012.10.001>
- Iraldo, F., Testa, F., & Frey, M. (2009). Is an environmental management system able to influence environmental and competitive performance? The case of the eco-management and audit scheme (EMAS) in the European union. *Journal of Cleaner Production*, 17(16), 1444–1452. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2009.05.013>
- Kivi, K., & Gurvits, N. (2017). Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) implementation in the European Union: Survey of Estonian certified organisations. *European Integration Studies*, (11), 164–173. <https://doi.org/10.5755/j01.eis.0.11.17982>
- Kube, R., Von Graevenitz, K., Löschel, A., & Massier, P. (2019). Do voluntary environmental programs reduce emissions? EMAS in the German manufacturing sector. *Energy Economics*, 84, 104558. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2019.104558>
- Lara, R. and Martínez, E. 2010. The EU Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) implementation in ceramic industries. *Boletín de la Sociedad Española de Cerámica y Vidrio*. 49.
- Lara, R., & Martínez, E. (2010). The EU Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) implementation in ceramic industries. *Boletín de la Sociedad Española de Cerámica y Vidrio*, 49.
- Matuszak-Flejszman, A., & Paliwoda, B. (2022). Effectiveness and Benefits of the Eco-Management and Audit Scheme: Evidence from Polish Organisations. *Energies*, 15(2), 434. <https://doi.org/10.3390/en15020434>
- Merli, R., Lucchetti, M. C., Preziosi, M., & Arcese, G. (2018). Causes of Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) stagnation and enabling measures to stimulate new registrations: Characterization of public administrations and private-owned organizations. *Journal of Cleaner Production*, 190, 137–148. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.03.303>
- Montobbio, F., & Solito, I. (2018). Does the Eco-Management and Audit Scheme Foster Innovation in European Firms? *Business Strategy and the Environment*, 27(1), 82–99. <https://doi.org/10.1002/bse.1986>
- Murmura, F., Bravi, L., & Santos, G. (2022). An assessment of the EMAS standard in developing an effective environmental strategy: An analysis of certified companies in Italy. *The TQM Journal*, 34(6), 1600–1625. <https://doi.org/10.1108/TQM-07-2021-0219>
- Passalacqua, M., & Lecerf, L. (2017). *EMAS case study: La Page Original*. European Union. https://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/other/Case%20Study_La%20Page%20Original.pdf
- Vernon, J., & Peacock, M. (2009). *Study on the costs and benefits of EMAS to registered organisations*. https://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/other/costs_and_benefits_of_emas.pdf

Whitford, A. B., & Provost, C. (2019). Government Promotion of Corporate Social Responsibility: Evidence from the EU Eco-Management and Audit Scheme. *Review of Policy Research*, 36(1), 28–49. <https://doi.org/10.1111/ropr.12321>

Přílohy

Registrační číslo	Subjekt	Registrace od	Registrace do	Environmentální prohlášení
CZ-000014	OHLA ŽS a.s.	24.6.2004	31.10.2027	Odkaz
CZ-000017	OEZ, s.r.o.	8.12.2004	14.6.2025	Odkaz
CZ-000021	IMOS Brno, a.s.	23.11.2005	31.8.2026	Odkaz
CZ-000022	Teplárna Strakonice, a.s.	24.11.2005	26.7.2026	Odkaz
CZ-000025	GEOSAN GROUP a.s.	13.3.2006	1.6.2026	Odkaz
CZ-000027	SUBTERRA a.s.	4.5.2006	27.3.2027	Odkaz
CZ-000031	HOCHTIEF CZ a. s.	10.7.2006	28.5.2027	Odkaz
CZ-000032	Metrostav a.s.	8.9.2006	27.5.2027	Odkaz
CZ-000033	VCES a.s.	19.10.2006	2.7.2027	Odkaz
CZ-000037	STRABAG a.s.	16.8.2007	20.9.2025	Odkaz
CZ-000038	RELIMEX spol. s.r.o.	7.2.2008	17.9.2026	Odkaz
CZ-000040	UNISTAV CONSTRUCTION a.s.	19.5.2008	31.3.2026	Odkaz
CZ-000041	POHL cz, a.s.	29.5.2008	25.6.2026	Odkaz
CZ-000049	Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	6.6.2012	10.6.2027	Odkaz
CZ-000051	KÚ Moravskoslezského kraje	12.9.2012	12.9.2027	Odkaz
CZ-000052	HETTICH k.s.	11.4.2013	11.4.2028	Odkaz
CZ-000058	Pierburg s.r.o.	9.12.2016	9.12.2025	Odkaz
CZ-000059	G4S Secure Solutions (CZ), a.s.	27.6.2022	27.6.2025	Odkaz
CZ-000060	BLOCK CRS a.s.	1.9.2022	30.6.2025	Odkaz
CZ-000061	LD Seating s.r.o.	2.11.2022	30.9.2025	Odkaz
CZ-000062	Silhouette Czechia s.r.o.	1.3.2023	30.11.2025	Odkaz
CZ-000063	GJW Praha spol. s r.o.	14.8.2024	14.8.2027	Odkaz
CZ-000064	H+H TECHNIKA, spol. s .r.o.	1.6.2024	1.6.2027	Odkaz

Tabulka A1: Seznam organizací registrovaných v programu EMAS v České republice.